

Vzdělávání je sice prioritou, v rozpočtu to ale opět není vidět

30.1.2026 - Václav Zeman | EDUin

V komentáři pro deník Právo se Václav Zeman z EDUinu vyjadřuje k představenému návrhu státního rozpočtu pro tento kalendářní rok. I přes navýšení rozpočtu ministerstva školství jsou podle něj reálné obavy, že tento objem peněz nebude stačit na financování všech novinek zavedených do školství a povede spíše k údržbě než k jeho dalšímu rozvoji.

Vláda Andreje Babiše schválila vlastní návrh rozpočtu. Až ho odsouhlasí i Sněmovna a podepíše prezident, země přejde z rozpočtového provizoria do běžného fiskálního provozu.

I tato vláda – stejně jako řada jejích předchůdkyň – ve svém programovém prohlášení uvádí, že školy jsou pro ni prioritou. Kromě udržení stávajících služeb zmiňuje i potřebu dalších investic do vzdělávání.

Nakolik se deklarovaná při ori ta stane opravdovou, můžeme poprvé hodnotit právě při rozpočtu. A školství v tomto ohledu – pokud už – moc dobře nedopadlo. Vláda Petra Fialy plánovala tento rok vydat na školství 281,7 miliardy korun. Ta současná navrhuje o 2,5 miliardy více. Podívejme se na to, proč toto navýšení není dostatečné a proč zřejmě povede více k údržbě než k rozvoji českého školství.

Jak uvádí ekonom Daniel Münich, stávající navýšení rozpočtu ministerstva pokryje z větší části jen udržení platů pedagogů na stávající výši vůči hrubému domácímu produktu (tedy bez nakročení ke kýženým 130 procentům průměrné mzdy, ke kterým se chce vláda během svého mandátu dostat).

Ministr školství Robert Plaga přitom na podzim požadoval po svých předchůdcích navýšit výdaje na vzdělávání minimálně o sedm miliard korun. Podobnou částku navrhovala i skupina odborníků z organizací působících ve vzdělávání ve společném stanovisku na konci září loňského roku.

„Jestli české školství něco opravdu potřebuje, není to jízda z kopce na neutrál, ale dostatečně plná nádrž a noha na plynu před kopci, které má před sebou. V návrhu státního rozpočtu se to zatím bohužel neprojevalo.“

Bez takového navýšení je reálná obava, že ministerstvo nebude mít dostatek prostředků na financování všech novinek, aby fungovaly, jak mají.

Stát od začátku roku zařadil mezi zákonem ukotvené – a tedy státem financované – pozice na základních školách s větším počtem žáků školní psychology či sociální pedagogy.

Nově zavedené bylo i takzvané indexové financování škol, ve kterých je vzdělávání náročnější (pracují s větším počtem žáků se sociálním znevýhodněním, ale i s nadáním a mimořádným nadáním). Tyto školy přitom uvádějí, že avizovaná finanční podpora od státu k nim kvůli čekání na nový státní rozpočet od začátku roku zatím stále nepřišla.

Pokud je premiér Babiš opravdu tak dobrý manažer, jak o sobě opakovaně uvádí, měl by si být vědom, že kvalita oboru či firmy – i toho, jak dobře se v nich lidé cítí – nestojí jen na penězích, které umožní jejich setrvalý chod, ale především na investicích a dalším rozvoji.

Jestli české školství něco opravdu potřebuje, není to jízda z kopce na neutrál, ale dostatečně plná nádrž a noha na plynu před kopci, které má před sebou. V návrhu státního rozpočtu se to zatím bohužel neprojevalo.

Autor působí v organizaci EDUin.

Komentář vyšel 30. ledna 2026 v deníku Právo.

<https://www.eduin.cz/clanky/vzdelavani-je-sice-prioritou-v-rozpoctu-to-ale-opet-neni-videt>